



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

13. märts 2012*

Apellatsioonkaebus — Ühine välis- ja julgeolekupoliitika — Iraani Islamivabariigi suhtes võetud piiravad meetmed, mille eesmärk on tõkestada tuumarelvade levikut — Panga tütarettvõtja rahaliste vahendite külmutamine — Proportsionaalsuse põhimõte — Omanduses või kontrolli all olev üksus

Kohtuasjas C-380/09 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 25. septembril 2009 esitatud apellatsioonkaebus,

Melli Bank plc, asukoht London (Ühendkuningriik), esindajad: *solicitor* S. Gadhia ja *solicitor* T. Dini poolt volitatud D. Anderson ja D. Wyatt, QC, ning *barrister* R. Blakeley,

apellant,

teised menetlusosalised:

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Bishop ja R. Szostak,

kostja esimeses kohtuastmes,

Prantsuse Vabariik, esindajad: E. Belliard, G. de Bergues, L. Butel ja E. Ranaivoson,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindaja: S. Hathaway, keda abistas *barrister* S. Lee,

Euroopa Komisjon, esindajad: S. Boelaert ja M. Konstantinidis,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, A. Prechal, kohtunikud A. Rosas (ettekandja), R. Silva de Lapuerta, K. Schieman, E. Juhász, D. Šváby, M. Berger ja E. Jarašiūnas,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikus menetluses ja 29. märtsi 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 28. juuni 2011. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Oma apellatsioonkaebuses palub Melli Bank plc (edaspidi „Melli Bank”) tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 9. juuli 2009. aasta otsuse liidetud kohtuasjades T-246/08 ja T-332/08: Melli Bank vs. nõukogu (EKL 2009, lk II-2629, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega kohus jättis rahuldamata tema hagi, milles ühest küljest paluti kohtuasjades T-246/08 ja T-332/08 tühistada nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsuse 2008/475/EÜ – millega rakendatakse määruse (EÜ) nr 423/2007 (mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) artikli 7 lõiget 2 (ELT L 163, lk 29; edaspidi „vaidlusalune otsus”) – lisa tabeli B punkt 4 osas, milles see puudutab apellanti, ja teisest küljest paluti kohtuasjas T-332/08 võimaluse korral tuvastada, et nõukogu 19. aprilli 2007. aasta määruse (EÜ) nr 423/2007 – mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 103, lk 1) – artikli 7 lõike 2 punkt d ei ole kohaldatav.
- 2 Nagu Üldkohus on märkinud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 1, on apellant Melli Bank Ühendkuningriigis registreeritud ja seal asukohta omav aktsiaselts, kellele on tegevusloa andnud ja kelle tegevust reguleerib Financial Services Authority (Ühendkuningriigi finantsinspeksioon). Ta alustas pangandustegevust Ühendkuningriigis 1. jaanuaril 2002, kui kujundati ümber selles liikmesriigis tegutsenud Bank Melli Irani filiaal. Bank Melli Iran – emaettevõtja, kellel on Melli Bankis 100-protsendiline osalus – on Iraani pank, mida kontrollib Iraani riik.

Õiguslik raamistik

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu resolutsioonid 1737 (2006) ja 1747 (2007)

- 3 Selleks et avaldada survet Iraani Islamivabariigile, et see lõpetaks tuumarelvade leviku tõkestamise seisukohast tundliku tuumaenergiaalase tegevuse ja tuumarelvade kandesüsteemide väljatöötamise (edaspidi „tuumarelvade levik”), võttis Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu (edaspidi „Julgeolekunõukogu”) 23. detsembril 2006 vastu resolutsiooni 1737 (2006).
- 4 Resolutsiooni punktis 12 Julgeolekunõukogu:
„[Otsustab], et kõik riigid peavad külmutama nende territooriumil käesoleva resolutsiooni vastuvõtmise hetkel või hiljem olevad rahalised vahendid, finantsvarad ja majandusressursid, mille omanikud on või mida kontrollivad isikud või üksused, kes on loetletud lisas, või sellised isikud ja üksused, kes [Julgeoleku]nõukogu või komitee määratluse kohaselt on kaasatud või otseselt seotud tuumarelva leviku tõkestamise seisukohast tundlike tuumaenergiaalaste tegevustega Iraanis või tuumarelva kandevahendite väljatöötamisega Iraanis või kes neid tegevusi toetavad, või mis on nende nimel või juhtimisel tegutsevate isikute või üksuste omandis, valduses või kontrolli all, või mis on selliste isikute kontrolli all olevate (sealhulgas ebaseaduslike vahendite abil kontrolli all olevate) üksuste omandis, valduses või kontrolli all [...]”.
- 5 Resolutsiooni 1737 (2006) lisas on ära toodud nende isikute ja üksuste loetelu, kes on seotud tuumarelvade levikuga ja kelle rahalised vahendid ja majandusressursid (edaspidi „rahalised vahendid”) tuleb külmutada.
- 6 Seda loetelu on hiljem ajakohastatud mitme resolutsiooniga, sealhulgas Julgeolekunõukogu 24. märtsi 2007. aasta resolutsiooniga 1747 (2007), millega külmutati Iraani panga Bank Sepah ja tema Ühendkuningriigis asuva tütarettevõtja Bank Sepah International plc rahalised vahendid. Apellandi rahaliste vahendite külmutamise meetmeid ei ole Julgeolekunõukogu ette näinud.

Ühine seisukoht 2007/140/ÜVJP

- 7 Euroopa Liidus rakendati resolutsioon 1737 (2006) nõukogu 27. veebruari 2007. aasta ühise seisukohaga 2007/140/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 61, lk 49).
- 8 Ühise seisukoha 2007/140 artikli 5 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:
- „[Külmutatakse] [k]õik rahalised vahendid [...], mis on otseselt või kaudselt järgnevate isikute omandis, valduses või kontrolli all:
- a) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1737 (2006) lisas nimetatud isikud ja üksused ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1737 (2006) punkti 12 kohaselt ÜRO Julgeolekunõukogu või komitee poolt määratud täiendavad isikud ja üksused; need isikud või üksused on loetletud I lisas;
- b) I lisaga mittehõlmatud isikud ja üksused, kes on kaasatud või otseselt seotud tuumarelvade leviku tõkestamise seisukohast tundlike tuumaenergiaalaste tegevustega Iraanis või tuumarelvade kandevahendite väljatöötamisega Iraanis või kes neid tegevusi toetavad, või nende nimel või juhtimisel tegutsevad isikud või üksused või II lisas loetletud üksused, mis on nende omanduses või kontrolli all (sealhulgas ebaseaduslike vahendite abil kontrolli all olevad üksused) [...]”
- 9 Apellanti ei ole ühise seisukoha 2007/140 lisades nimetatud.

Määrus nr 423/2007

- 10 Euroopa Ühenduse pädevust puudutavas osas rakendati resolutsioon 1737 (2006) EÜ artiklitel 60 ja 301 põhineva ja ühist seisukohta 2007/140 arvestava määrusega nr 423/2007, mille sisu on enamjaolt sarnane ühise seisukoha omaga, kuivõrd selle määruse lisades sisalduvad samade üksuste ja füüsiliste isikute nimed.
- 11 Selle määruse artikliga 5 on keelustatud teatavad tehingud isikute või üksustega Iraanis või kasutamiseks Iraanis.
- 12 Määruse artikkel 7 on sõnastatud järgmiselt:
- „1. Külmutatakse kõik rahalised vahendid [...], mida IV lisas loetletud isikud, üksused või asutused omavad või mis on nende valduses või kontrolli all. IV lisa sisaldab [...] Julgeolekunõukogu või sanktsioonide komitee poolt [...] Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1737 (2006) punkti 12 kohaselt määratud isikuid, üksusi ja asutusi.
2. Külmutatakse kõik rahalised vahendid [...], mida V lisas loetletud isikud, üksused või asutused omavad või mis on nende valduses või kontrolli all. V lisa sisaldab IV lisas loetlemata füüsilisi ja juriidilisi isikuid, üksusi ja asutusi, kes on nimetatud vastavalt ühise seisukoha 2007/140[...] artikli 5 lõike 1 punktile b, kuna
- a) nad osalevad või on otseselt seotud Iraani massihävitusrelvade leviku tõkestamise seisukohast tundliku tuumaenergiaalase tegevusega või toetavad seda, või
- b) nad osalevad või on otseselt seotud tuumarelvade kandesüsteemide väljatöötamisega Iraanis või toetavad seda, või
- c) tegutsevad punktis a või b viidatud isiku, üksuse või asutuse nimel või juhtimisel, või

d) on juriidilised isikud, üksused või asutused, kes on punktis a või b viidatud isiku, üksuse või asutuse omanduses või tema kontrolli all, sealhulgas ebaseaduslike vahendite abil.

3. Rahalisi vahendeid ega majandusressursse ei tehta otseselt või kaudselt kättesaadavaks IV ja V lisa loetletud füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või nende kasuks.

4. Keelatud on teadlikult ja tahtlikult osaleda niisuguses tegevuses, mille otsene või kaudne eesmärk või tagajärg on löigetes 1–3 nimetatud meetmetest kõrvalehoidmine.”

13 Apellanti ei ole määruse nr 423/2007 V lisa nimetatud.

14 Määruse artiklis 13 on asjaomastele isikutele ja üksustele pandud kohustus esitada pädevatele asutustele mitmesugust teavet ja teha nende asutustega koostööd.

15 Määruse artikli 15 lõiked 2 ja 3 on sõnastatud järgmiselt:

„2. Nõukogu koostab, vaatab läbi ja muudab kvalifitseeritud häälteenamusega artikli 7 lõikes 2 nimetatud isikute, üksuste ja asutuste loetelu täielikus kooskõlas ühise seisukoha 2007/140[...] II lisa suhtes tehtud nõukogu otsustega. V lisa loend vaadatakse korrapäraselt ja vähemalt iga 12 kuu tagant läbi.

3. Nõukogu esitab lõike 2 alusel tehtud otsuste aluseks olevad individuaalsed ja konkreetsed põhjused ning teeb need asjaomastele isikutele, üksustele ja asutustele teatavaks.”

16 Määruse artiklis 16 on ette nähtud, et liikmesriigid kehtestavad karistused, mida kohaldatakse määruse rikkumise korral.

Julgeolekunõukogu resolutsioon 1803 (2008)

17 Julgeolekunõukogu 3. märtsi 2008. aasta resolutsiooni 1803 (2008) punkti 10 kohaselt palus viimane „kõigil riikidel olla valvsad tehingute suhtes, mida nende territooriumil asuvad finantsasutused teevad kõikide Iraanis asuvate pankadega, eriti pangaga Melli ja pangaga Saderat, ning nende välismaal asuvate filiaalide ja esindustega, selleks et välistada, et need tehingud aitavad kaasa tuumarelvade leviku tõkestamise seisukohast tundlikule tegevusele või tuumarelvade kandesüsteemide väljatöötamisele”.

Ühine seisukoht 2008/479/ÜVJP

18 Nõukogu 23. juuni 2008. aasta ühise seisukohaga 2008/479/ÜVJP, millega muudetakse ühist seisukohta 2007/140 (ELT L 163, lk 43), asendati eelkõige viimati nimetatud seisukoha II lisa. Selles lisa sisalduvad tabel A „Füüsilised isikud” ja tabel B „Üksused”.

19 Vastavalt ühisele seisukohale 2008/479 lisati Bank Melli Iran ja Melli Bank nende üksuste loetellu, kelle rahalised vahendid tuleb külmutada. Nimelt on selle ühise seisukoha lisa tabeli B punkti 5 esimeses tulbas „Nimi” märgitud järgmist:

„Bank Melli, Melli Bank Iran ja selle kõik filiaalid ja tütaretttevõtted

a) Melli Bank plc

b) Bank Melli Iran Zao”.

20 Teises tulbas „Identifitseerimisandmed” on iga asjaomase panga nime kõrval märgitud aadress.

21 Kolmas tulp „Põhjendus” sisaldab järgmist teksti:

„Annab või üritab anda finantstoetust äriühingutele, kes on seotud Iraani tuuma- ja raketiprogrammidega või hangivad neile kaupu (AIO, SHIG, SBIG, AEOI, Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company ja DIO). Bank Melli tegutseb vahendajana Iraani tundlikes tegevustes. Pank on vahendanud mitmeid tundlike materjalide ostusid Iraani tuuma- ja raketiprogrammide jaoks. Pank on osutanud mitmeid finantsteenuseid Iraani tuuma- ja raketitööstusega seotud üksuste nimel, sealhulgas avanud akreditiive ja hallanud kontosid. Mitu siin nimetatud äriühingut on hõlmatud [Julgeolekunõukogu] resolutsioonidega 1737 ja 1747.”

22 Neljandas tulpas „Loendisse kandmise kuupäev” on märgitud kuupäev „23.6.2008”.

Vaidlusalune otsus

23 Nõukogu võttis 23. juunil 2008 vastu ka vaidlusaluse otsuse. Selle otsuse lisaga asendatakse määruse nr 423/2007 V lisa. Lisa sisaldab tabelit A „Füüsilised isikud” ja tabelit B „Juriidilised isikud, üksused ja asutused”, milles mõlemas on samad tulbad nagu ühise seisukoha 2008/479 lisas. Apellant on kantud nimetatud tabeli B punkti 4. Apellandi kohta märgitu on identne sellega, mis sisaldub ühise seisukoha lisas, välja arvatud loetellu kandmise kuupäev 24. juuni 2008. Nimetatud otsus avaldati 24. juunil 2008 Euroopa Liidu Teatajas.

Üldkohtule esitatud hagi ja vaidlustatud kohtuotsus

24 Apellant palus kohtuasjas T-246/08 Üldkohtu kantseleisse 25. juunil 2008 saabunud hagiavalduses Üldkohtul tühistada vaidlusaluse otsuse lisa tabeli B punkt 4 ja mõista kohtukulud välja nõukogult.

25 Apellant palus kohtuasjas T-332/08 Üldkohtu kantseleisse 15. augustil 2008 saabunud hagiavalduses Üldkohtul:

- tühistada vaidlusaluse otsuse lisa tabeli B punkt 4 teda puudutavas osas;
- kui Üldkohus leiab, et määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkt d on kohustuslikult kohaldatav, siis tunnistada see säte vastavalt EÜ artiklile 241 kohaldamatuks; ja
- mõista kohtukulud välja nõukogult.

26 Prantsuse Vabariigil, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigil ning Euroopa Ühenduste Komisjonil lubati astuda Üldkohtu menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.

27 Oma nõuete toetuseks esitas apellant mitu väidet. Esimese väite kohaselt ei osale Bank Melli Iran tuumarelvade leviku rahastamises. Teine väide tulenes määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d väärast tõlgendamisest ja kohaldamisest, võttes arvesse nõukogu kaalutlusõigust. Täiendava võimalusena esitatud kolmas väide tugines õigusvastasusele, kuna nimetatud artikli 7 lõike 2 punkt d rikub proportsionaalsuse põhimõtet, kuivõrd see paneb nõukogule kohustuse kanda apellant selle määruse V lisas olevasse loetellu. Neljandas väites leiti, et kõnealuse artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgendamisel või kohaldamisel on tehtud viga, kuna apellant ei ole emattevõtja „omanduses või kontrolli all” olev üksus selle sätte tähenduses. Viendas väites heideti ette diskrimineerimiskeelu põhimõtte rikkumist. Kuuendas väites leiti, et rikutud on vaidlusaluse otsuse põhjendamise kohustust.

28 Üldkohus tunnistas esimese väite vastuvõetamatuks, põhjusel et hagiavalduses väideti üksnes, et Bank Melli Iran ei osale tuumarelvade leviku rahastamises ning lisaks on tegemist uue väitega, kuna see esitati hiljem.

29 Seejärel analüüsis Üldkohus kõiki teisi väited ja lükkas need tagasi.

Apellatsioonimenetluse poolte nõuded

30 Melli Bank palub Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- rahuldada kohtuasjades T-246/08 ja T-332/08 esitatud hagid;
- tühistada vaidlusaluse otsuse lisa tabeli B punkt 4 teda puudutavas osas;
- kui peaks tuvastatama, et määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkt d on kohustuslik, siis tunnistada see kohaldamatuks, ja
- mõista nii apellatsioonimenetluse kui ka esimese kohtuastme menetluse kohtukulud välja nõukogult.

31 Nõukogu, Prantsuse Vabariik, Ühendkuningriik ja komisjon paluvad Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
- mõista kohtukulud välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

32 Apellatsioonkaebus rajaneb neljal väitel. Esimeses, kaheosalises väites kinnitab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, leides, et määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkt d on kohustuslik säte, samas kui käesoleva väite esimese osa kohaselt on selline tõlgendus vastuolus kõnealuse sätte sõnastusega ja käesoleva väite teise osa kohaselt on selline tõlgendus vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega. Teises väites leiab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, leides, et kõnealune artikli 7 lõike 2 punkt d on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Kolmandas väites leiab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, sõnastades ja kohaldades kriteeriumi, mille alusel tehakse kindlaks, kas apellant on tõepoolest oma emaettevõtja omanduses ja kontrolli all. Neljandas väites leiab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, tehes järelduse, et nõukogu täitis kohustuse põhjendada oma otsust kanda apellant nende isikute, üksuste ja asutuste loetellu, keda käsitletakse määruse nr 423/2007 artikli 7 lõikes 2.

Esimese väite esimene osa, mille kohaselt on määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgendamisel rikutud õigusnormi

Poolte argumendid

33 Esimese väite esimene osa puudutab peamiselt vaidlustatud kohtuotsuse punkte 61–67 ning samuti selle punkte 69 ja 70.

34 Apellant vaidlustab tõlgenduse, mille Üldkohus andis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 63 määruse nr 423/2007 artikli 7 lõikes 2 sisalduvale sõnale „külmutatakse” ja millest Üldkohus järeldas, et nõukogul ei ole selles küsimuses kaalutusõigust. Apellandi väitel täiendab nimetatud lõike 2 teises lauses olev väljend „kes on nimetatud” eelnevalt kasutatud sõna „sisaldab”, ning see tõendab, et selle kindlakstegemisel, kas omanduses või kontrolli all olevate üksuste varad tuleb külmutada, pidi nõukogu läbi viima hindamise ja identifitseerimise. Lisaks on see Üldkohtu järeldus vastuolus

vaidlustatud kohtuotsuse punktidega 64 ja 65, kus Üldkohus leiab, et nõukogu pidi hindama, kas määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d kohaldamise tingimused on täidetud, sealhulgas niisuguste tütaretevõtjate osas, kelle kapitalis on ainsusüksustel, kelle puhul on tuvastatud, et nad osalevad tuumarelvade levikus.

- 35 Apellandi väitel on määruses nr 423/2007 silmas peetud personaalset lähenemist määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punktis d käsitletud isikute, üksuste ja asutuste loetellu kandmisel ning see toob kaasa selle määruse artikli 15 lõikes 3 ette nähtud kohustuse põhjendada konkreetselt iga üksuse kandmist nimetatud loetellu, mistõttu nõukogu on kohustatud esitama põhjused, mille tõttu ta leiab, et konkreetse üksuse puhul on täidetud kõnealusesse loetellu kandmise tingimused.
- 36 Nõukogu, Prantsuse Vabariik, Ühendkuningriik ja komisjon vaidlustavad selle tõlgenduse.

Euroopa Kohtu hinnang

- 37 Määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkt d sätestab, et „[k]ülmutatakse kõik rahalised vahendid [...], mida V lisa loetletud isikud, üksused või asutused omavad või mis on nende valduses või kontrolli all”, ning et „V lisa sisaldab IV lisa loetlemata füüsilisi ja juriidilisi isikuid, üksusi ja asutusi, kes on nimetatud vastavalt ühise seisukoha 2007/140/ÜVJP [...] artikli 5 lõike 1 punktile b, kuna [nad] on juriidilised isikud, üksused või asutused, kes on punktis a või b viidatud [ning tuumarelvade levikus osaleva, sellega otseselt seotud või seda toetava] isiku, üksuse või asutuse omanduses või tema kontrolli all, sealhulgas ebaseaduslike vahendite abil”.
- 38 Vastavalt väljakujunenud kohtpraktikale (vt analoogia alusel 17. novembri 1983. aasta otsus kohtuasjas 292/82: Merck, EKL 1983, lk 3781, punkt 12, ja 23. veebruari 2010. aasta otsus kohtuasjas C-480/08: Teixeira, EKL 2010, lk I-1107, punkt 48) pidi Üldkohus määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgendamisel arvesse võtma mitte üksnes selle sätte sõnastust ja konteksti, vaid ka eesmäärke, mida taotleb normistik, kuhu kõnealune säte kuulub.
- 39 Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktis 40 välja toonud, ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgendades leidis, et kõnealune säte kohustab nõukogu külmutama sellise üksuse „omanduses või kontrolli all” oleva üksuse rahalised vahendid, keda on nimetatud tuumarelvade levikus osalejana sama määruse artikli 7 lõike 2 punkti a või b tähenduses, kusjuures nõukogu hindab juhtumipõhiselt seda, kas asjaomaste üksuste puhul on tegemist „omanduses või kontrolli all” olevate üksustega.
- 40 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 64 ja 65 õigesti, et kuna sõna „nimetatud” sisaldub määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 sissejuhatavas osas, siis tuleb järeldada, et nõukogu peab seda, kas tegemist on „omanduses või kontrolli all” oleva üksusega, hindama juhtumipõhiselt, võttes muu hulgas arvesse omamise ja kontrolli ulatust. Samuti toonitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 63 ja 69 õigesti, et kuna samas määruse nr 423/2007 sättes kasutatakse sõna „külmutatakse”, on üksuse suhtes, keda nõukogu on nimetanud sellise üksuse omanduses või kontrolli all olevana, kelle puhul on tuvastatud tuumarelvade levikus osalemine, rahaliste vahendite külmutamise meetme võtmine kohustuslik ning rahaliste vahendite külmutamist ei pea põhjendama asjaoluga, et see üksus ise osaleb tuumarelvade levikus.
- 41 Need kaks Üldkohtu järeldust ei ole vastuolulised, kuna esimene neist puudutab kohustust kontrollida teatavat kaalutusõigust kasutades, kas asjaomase üksuse puhul on tegemist „omanduses või kontrolli all” oleva üksusega, samas kui teine käsitleb kohustust külmutada niisuguse üksuse rahalised vahendid kontrollimata, kas ta ise osaleb tuumarelvade levikus.
- 42 Neil asjaoludel ei saa asjaolu põhjal, et nõukogul on kaalutusõigus seoses küsimusega, kas teatav üksus on kellegi omanduses või kontrolli all, teha järeldust, et nõukogul on kaalutusõigus ka seoses selle üksuse varade külmutamise üle otsustamise seisukohalt olulise küsimusega, kas see üksus osaleb tuumarelvade levikus.

- 43 Ka määruse nr 423/2007 artikli 15 lõikes 3 sätestatud põhjendamiskohustuse alusel ei saa teha järeldust, et niisugune kaalutlusõigus on olemas. Individuaalsed ja konkreetsed põhjused, mis nõukogu peab esitama, on need, mis on seotud isikute, üksuste ja asutuste kandmisega vaidlusalusesse loetellu; olenevalt juhtumist on põhjuseks kas osalemine Iraani Islamivabariigi tuumaenergiaalases tegevuses või omanduses või kontrolli all olevate üksustega seoses on põhjuseks asjaolud, mille põhjal järeldati, et omanduses või kontrolli all olemise tingimus on täidetud.
- 44 Eelnevast ilmneb, et apellandi esimese väite esimene osa ei ole põhjendatud ja tuleb seega tagasi lükata.

Esimese väite teine osa ja teine väide, mis tulenevad proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisest

Poolte argumentid

- 45 Esimese väite teises osas kinnitab apellant, et Üldkohus rikkus proportsionaalsuse põhimõtet, tõlgendades määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d nii, et see ei jäta nõukogule kaalutlusõigust selle kindlakstegemisel, kas tütarettvõtja puhul on täidetud kõnealuses sättes ette nähtud tingimused. Teises väites leiab ta, et kui Euroopa Kohus peaks leidma, et selle määruse artikli 7 lõike 2 punkt d on kohustuslik, siis rikub see säte ise proportsionaalsuse põhimõtet ning tuleks seega tunnistada käesolevas asjas kohaldamatuks vastavalt EÜ artiklile 241, see aga jätaks vaidlustatud otsuse õiguslikust alusest ilma. See väiteosa ja väide puudutavad eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punkte 75, 76, 99, 102 ja 103 ning samuti selle punkte 107–110.
- 46 Apellant heidab Üldkohtu arutluskäigule ette, et selles ei peeta määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgendamisel silmas Julgeolekunõukogu resolutsioone. Ta meenutab nende resolutsioonide ja kõnealuse määruse vahelist seost, mis tuleneb eelkõige selle määruse põhjendustest 1, 2, 5 ja 6 ning samuti ühise seisukoha 2007/140 põhjendustest. Lisaks on selle määruse artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgendamise seisukohalt oluline tähtsus resolutsioonil 1803 (2008), olgugi et see võeti vastu hiljem kui määrus nr 423/2007. Asjaolu, et Julgeolekunõukogu ei võtnud apellandi rahaliste vahendite külmutamise meetmeid, vaid soovitas nimetatud resolutsiooni punktis 10 liikmesriikidel „olla valvsad”, tähendab, et Julgeolekunõukogu resolutsioonidega taotletavaid eesmärke võib saavutada vähem rangete meetmetega kui rahaliste vahendite külmutamine.
- 47 Lisaks leiab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, leides vaidlustatud kohtuotsuse punkti 103 viimases lauses, et sellise üksuse omanduses või kontrolli all olevate üksuste rahaliste vahendite külmutamine, kelle puhul on tuvastatud, et ta osaleb tuumarelvade levikus, on vajalik ja sobiv, et tagada kõnealuse üksuse suhtes võetud meetmete tõhusus ja see, et nendest meetmetest ei hoita kõrvale. Apellandi väitel näevad määruse nr 423/2007 artikli 5 lõige 1, artikli 7 lõiked 3 ja 4, artikkel 13 ja artikkel 16 juba ette tõhusad meetmed. Üldkohus jättis vääralt kõrvale apellandi pakutud alternatiivsed meetmed, leides, et need ei võimalda ära hoida võimalikke kehtestatud piiravate meetmetega vastuolus olevaid tehinguid. Seoses alternatiivsete *ex post*-meetmetega leiab apellant, et igal juhul oleks olnud võimalik näha ette, et tütarettvõtja kantakse loetellu alles pärast nende meetmete kasutamist. Kuna Üldkohus tegi sellise otsuse nagu ta tegi, siis ta rikkus proportsionaalsuse põhimõtet ja muutis tõendamiskoormist, nõudes, et apellant tõendaks alternatiivsete meetmete absoluutset tõhusust.
- 48 Lisaks, arvestades riive ulatust, mille rahaliste vahendite külmutamise meetmed apellandi põhiõigustele tekitavad, on ilmselgelt ebakohane see, et Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107 otsustavalt tagasi apellandi argumentatsiooni, mis põhines alternatiivsete meetmete tõhususel.
- 49 Apellant sedastab, et vaidlustatud otsus mainib üksnes kahte Bank Melli Irani kahekümnest tütarettvõtjast. Ta tõi Üldkohtule ka teise näite, mida on mainitud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 53 ja millest ilmneb, et nõukogu kandis loetellu ühe emarettevõtja, kuid mitte ühtegi tema

kuuest tütarettevõtjast. Ta järeldab sellest, et nõukogul kas on määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d kohaldamisel kaalutlusõigus, nagu väidab apellant, või tõendab see praktika, et kohustus kanda kõik tütarettevõtjad kõnealusesse loetellu on eaproportsionaalne.

- 50 Apellant järeldab sellest, et nõukogul on kaalutlusruum ning et Üldkohus rikkus õigusnormi, andes määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punktile d niisuguse tõlgenduse, mille kohaselt see säte on kohustuslik. Nimetatud artikli 7 lõike 2 punkt d on vähemalt ebaselge. Samas tuleneb kohtupraktikast, et kui liidu teisest õigusakti on võimalik tõlgendada rohkem kui ühel viisil, siis tuleb eelistada tõlgendust, mis tagab sätte kooskõla aluslepinguga. Käesoleval juhul rikkus Üldkohus õigusnormi, kuna ta ei tõlgendanud määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d nii, et nõukogul on kaalutlusruum.
- 51 Nõukogu, Prantsuse Vabariik, Ühendkuningriik ja komisjon leiavad, et Üldkohus ei ole rikkunud õigusnormi, kontrollides vaidlusaluse meetme proportsionaalsust.

Euroopa Kohtu hinnang

- 52 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et proportsionaalsuse põhimõte kuulub liidu õiguse üldpõhimõtete hulka ning selle kohaselt on nõutav, et liidu õigusnormidega rakendatavad meetmed oleksid vastava õigusaktiga taotletavate õiguspärase eesmärkide saavutamiseks sobivad ega läheks kaugemale sellest, mis on nende saavutamiseks vajalik (10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-491/01: British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, EKL 2002, lk I-11453, punkt 122; 6. detsembri 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-453/03, C-11/04, C-12/04 ja C-194/04: ABNA jt, EKL 2005, lk I-10423, punkt 68, ja 8. juuni 2010. aasta otsus kohtuasjas C-58/08: Vodafone jt, EKL 2010, lk I-4999, punkt 51).
- 53 Apellant ei vaidlusta mitte taotletava eesmärgi – rahvusvahelise rahu ja turvalisuse säilitamisele suunatud võitlus tuumarelvade leviku vastu Iraanis – õiguspärasust, vaid omanduses ja kontrolli all olevate üksuste rahaliste vahendite külmutamise sobivust ja vajalikkust. Esmajärjekorras heidab ta Üldkohtule ette, et viimane ei arvestanud määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgendamisel piisavalt Julgeolekunõukogu resolutsioonidega.
- 54 Seoses sellega tuleb meenutada, et Julgeolekunõukogu resolutsioonid ning nõukogu ühised seisukohad ja määrused kuuluvad eraldiseisvatesse õiguskordadesse. Ühelt poolt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja teiselt poolt liidu õigusaktid on vastu võetud organite poolt, kellel on autonoomne pädevus, mis on neile antud nende põhikirjades, milleks on lepingud, millega need organid asutati (16. novembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-548/09 P: Bank Mellī Iran vs. nõukogu, EKL 2011, lk I-11381, punktid 100 ja 102).
- 55 Eespool viidatud kohtuotsuse Bank Mellī Iran vs. nõukogu punktis 103 meenutas Euroopa Kohus, et nende ühenduse meetmete väljatöötamise käigus, millega rakendatakse ühises seisukohas nimetatud Julgeolekunõukogu resolutsioon, peab ühendus nõuetekohaselt arvesse võtma asjaomase resolutsiooni tingimusi ja eesmärgi. Samuti tuleb Julgeolekunõukogu resolutsiooni rakendava määruse tõlgendamisel arvesse võtta selle resolutsiooni sõnastust ja eesmärki (eespool viidatud kohtuotsus Bank Mellī Iran vs. nõukogu, punkt 104 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 56 Üldkohus võttis resolutsiooni 1737 (2006) arvesse, kuna ta sedastas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 6, et see resolutsioon rakendati määrusega 423/2007, mille sisu on praktiliselt identne ühise seisukoha 2007/140 omaga. Seoses sellega tuleb märkida, et apellant ei selgita, kuidas oleks Üldkohtul olnud võimalik jõuda teistsugusele järeldusele küsimuses, mis puudutab vajadust külmutada omanduses või kontrolli all olevate üksuste rahalised vahendid. Tuleb nimelt sedastada, et resolutsioon 1737 (2006) näeb punktis 12 sõnaselgelt ette niisuguste üksuste rahaliste vahendite külmutamise, kes on Iraani Islamivabariigi tuumaenergiaalases tegevuses osalevate isikute või üksuste omanduses või kontrolli all.

- 57 Mis puudutab resolutsiooni 1803 (2008), siis see ei pane riikidele konkreetsete meetmete võtmise kohustust, vaid neil soovitatakse olla valvsad tehingute suhtes, mida nende territooriumil asuvad finantsasutused teevad Bank Melli Iraniga, selleks et välistada, et need tehingud aitavad kaasa tuumarelvade leviku tõkestamise seisukohast tundlikule tegevusele (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Bank Melli Iran vs. nõukogu, punkt 107). Selle soovitusel põhjal ei saa teha järeldust, et puudub vajadus Bank Melli Irani kontrolli all või omanduses olevate üksuste rahaliste vahendite külmutamiseks.
- 58 Neil asjaoludel ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 103, et kui tuumarelvade levikus osaleva üksuse rahalised vahendid külmutatakse, siis valitseb märkimisväärne oht, et see üksus avaldab enda omanduses või kontrolli all olevatele üksustele survet, selleks et tema suhtes võetud meetmete tagajärgedest kõrvale hoida, ning et niisuguste üksuste rahaliste vahendite külmutamine on vajalik ja sobiv, et tagada võetud meetmete tõhusus ja see, et nendest meetmetest ei hoita kõrvale.
- 59 Teiseks tuleb seoses apellandi poolt nimetatud alternatiivsete meetmetega kõigepealt meenutada, et Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109 jätta analüüsima esmakordselt kohtuistungil mainitud meetmed, mis seisnevad tehingute eelnevas heakskiitmises ja nende järelevalves sõltumatu isiku poolt ning Iraani Islamivabariigiga tehtavate tehingute täielikus keelustamises, põhjusel et need esitati vastuolus Üldkohtu kodukorra artikli 48 lõikega 2 ja artikli 76a lõikega 3. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107 leidis Üldkohus, et argument, et vaidlusala otsuse vastuvõtmise ajal olemas olnud järelevalve- ja kontrollimeetmed olid selle kohtuotsuse punktis 103 käsitletud ohtu silmas pidades sobivad, ei olnud tõendatud, tuvastades niisiis tõendite puudumise, see asjaolu aga ei allu apellatsioonimenetluses Euroopa Kohtu kontrollile. Mis puudutab nimetatud kohtuotsuse punktis 108 käsitletud meetmeid, siis andis Üldkohus nende tõhususele faktilisi hinnanguid, mis samuti ei allu apellatsioonimenetluses Euroopa Kohtu kontrollile.
- 60 Neid asjaolusid arvestades ei saa kahtluse alla seada vaidlustatud kohtuotsuse punktis 110 Üldkohtu poolt tehtud järeldust, et apellandi pakutud alternatiivsed meetmed ei ole taotletava eesmärgi saavutamiseks sobivad.
- 61 Nagu on märkinud kohtujurist oma ettepaneku punktis 53 ja põhjustel, mille Üldkohus on välja toonud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 111 ja 112, ei rikkunud Üldkohus õigusnormi samuti siis, kui ta leidis, et rahu ja rahvusvahelise julgeoleku säilitamise ülimalt olulisust arvestades ei ole rahaliste vahendite külmutamisest tingitud piirangud majandustegevuse viljelemisele ning krediidiastutuse omandiõigusele ebaproportsionaalsed võrreldes seatud eesmärkidega.
- 62 Kolmandaks toob apellant esile asjaolu, et nõukogul pole kombeks külmutada kõikide niisuguste üksuste rahalisi vahendeid, kes on tuumarelvade levikus osalevate üksuste omandis või kontrolli all. Üldkohus ei rikkunud siiski õigusnormi, kui ta leidis:
- vaidlustatud kohtuotsuse punktis 73, et nõukogu võib õiguspäraselt jätta määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d kohaldamata üksuste suhtes, kes tema meelest ei vasta selle sätte kohaldamise kriteeriumidele,
 - selle kohtuotsuse punktis 74, et ei ole võimalik igal juhul tuvastada kõiki tuumarelvade levikus osaleva üksuse omanduses või kontrolli all olevaid üksusi, ja
 - nimetatud kohtuotsuse punktis 75, et nõukogu võimalik erinev – ja eeldatavalt õigusvastane – praktika ei saa tekitada asjaomastes üksustes õiguspärasest ootust või õigust enda huvides tugineda teise isiku kasuks toime pandud õigusvastasele teole.

- 63 Samuti ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 76, et apellandi poolt viidatud ja käesoleva kohtuotsuse punktis 50 meenutatud kohtupraktika, mis puudutab ühenduse õigusaktide tõlgendamist, ei ole asjakohane, kuna määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgenduse osas ei ole kahtlust.
- 64 Neist kaalutlustest ilmneb, et Üldkohus ei rikkunud proportsionaalsuse põhimõtet ei määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d tõlgendamisel ega selle sätte apellandi suhtes kohaldatavuse kontrollimisel. Seetõttu ei ole apellatsioonkaebuse esimese väite teine osa ja teine väide põhjendatud ning need tuleb tagasi lükata.

Kolmas väide, mille kohaselt on rikutud õigusnormi, leides, et apellant on oma emaettevõtja omanduses või kontrolli all

Poolte argumentid

- 65 Apellant kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkte 119–129. Ta märgib, et kriteerium, mida tuleb arvesse võtta, on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 121 ning selle kohaselt tuleb hinnata, kas apellant „võib seetõttu, et ta on [Bank Melli Irani] omanduses, suure tõenäosusega kõrvale hiilida emaettevõtja suhtes võetud meetmete mõjust”.
- 66 Apellant leiab, et Üldkohus rikkus siiski õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 123, et ainult erandlikud asjaolud võivad õigustada määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d kohaldamata jätmist üksusele, kes on niisuguse üksuse omanduses või kontrolli all, kelle puhul on tuvastatud, et ta osaleb tuumarelvade levikus.
- 67 Apellant viitab ka õigusnormi rikkumisele, mille Üldkohus tema arvates toime pani, võttes vääralt arvesse konkurentsioiguse vallast pärinevaid pretsedente. Apellandi väitel on konkurentsioiguses kasutatav eeldus ümberlükatav. Samal ajal kui konkurentsioiguses on asjaomastel äriühingutel õigus esitada komisjonile märkusi, ei ole see nii praegusel juhul, kuivõrd apellant kanti vaidlusalusesse loetellu ilma, et tal oleks olnud võimalust nõukogu seisukohta vaidlustada.
- 68 Apellant väidab veel, et Üldkohus rikkus õigusnormi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 121 kirjeldatud kriteeriumi kohaldamisel apellandi suhtes. Nimelt tegi ta vea, omistades liiga suure tähtsuse emaettevõtja õigusele nimetada Melli Banki direktorid. Seoses sellega meenutab viimane mitmeid Üldkohtule esitatud hagi punktis 17 nimetatud asjaolusid ning tema tehingutele seatud piiranguid ja järeldab sellest, et niisuguse meetme võtmine nagu varade külmutamine ei olnud vajalik.
- 69 Apellant leiab, et kuna vaidlusalune otsus lähtub eeldusest, et apellant hakkab õigusvastaselt käituma, siis rikub nii vaidlusalune otsus kui ka vaidlustatud kohtuotsus süütuse presumptsiooni põhimõtet, sest rahaliste vahendite külmutamine on samastatav kriminaalkaristusega.
- 70 Komisjon rõhutab, et apellant ei selgita käesoleva väite raames, kuidas Üldkohtu arutluskäik rikub õigusnormi. Ta leiab, et apellant vaidlustab faktilistele asjaoludele ja tõenditele antud hinnangu.
- 71 Prantsuse Vabariik, Ühendkuningriik ja komisjon vaidlustavad vaidlustatud kohtuotsuse punkti 121 esimeses lauses kasutatud kriteeriumi. Nende väitel sisaldab määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkt d alternatiivset tingimust, nii et juhul, kui on tõendatud, et Bank Melli Iranil on apellandi kapitalis 100% osalus, ei ole enam vaja tõendada, et apellant on tema kontrolli all. Komisjon leiab, et erinevaid asjaolusid, millele Üldkohus viitas, et tõendada niisuguse kontrolli esinemist, tuleb pidada „pigem aspektideks, millest [...] ilmneb [nimetatud artikli 7 lõike 2 punkti d] *ratio legis*”.
- 72 Ühendkuningriik märgib siiski, et isegi juhul, kui Üldkohtu kasutatud kriteerium tunnistatakse lubatavaks, et tõenda apellant, et Üldkohus rikkus oma arutluskäigus õigusnormi.

- 73 Seoses asjaoluga, et Üldkohus kasutas konkurentsioigusest pärinevaid kriteeriume, märgivad nõukogu, Prantsuse Vabariik, Ühendkuningriik ja komisjon, et Üldkohus sai nendest ainult inspiratsiooni.
- 74 Nimetatud institutsioonid ja liikmesriigid meenutavad Euroopa Kohtu praktikat, mille kohaselt on rahaliste vahendite külmutamine ajutine kaitsemeede, mitte karistus.

Euroopa Kohtu hinnang

- 75 Määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkt d näeb ette niisuguste üksuste rahaliste vahendite külmutamise, kes on sellise üksuse omanduses või kontrolli all, kelle puhul on tuvastatud, et nad on tuumarelvade levikusse kaasatud või sellega otseselt seotud või toetavad seda määruse artikli 7 lõike 2 punkti a või b tähenduses. Seda sätet tuleb tõlgendada Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1737 (2006) punkti 12 alusel, mis näeb ette niisuguste üksuste rahaliste vahendite külmutamise, kes on tuumarelvade levikus otseselt osalevatena või seda levikut toetavatena määratletud isikute või üksuste omanduses või kontrolli all.
- 76 Määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkt d näeb ette kaks alternatiivset kriteeriumi, nimelt omanduses olemise ja kontrolli all olemise. Nii vaidlustatud otsusest kui ka nõukogu poolt Üldkohtu istungil esitatud märkustest, mida Üldkohus on käsitlenud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 120, ilmneb, et apellandi rahalised vahendid külmutati seetõttu, et ta on Bank Melli Irani „omanduses” olev üksus. Niisiis piirdus Üldkohus oma kontrolli teostades õigesti ainult selle kontrollimisega, kas Melli Bank on Bank Melli Irani omanduses.
- 77 Apellant ei vaidlusta asjaolu, et ainuosalus tema kapitalis kuulub Bank Melli Iranile. Viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktile 121, leiab ta sellele vaatamata, et Üldkohus ei kontrollinud õiguslikust seisukohast piisavalt, kas asjaolu tõttu, et ta on Bank Melli Irani omanduses, võib ta suure tõenäosusega olla sunnitud kõrvale hoidma oma emattevõtja suhtes võetud meetmete mõjust.
- 78 Selles osas tuleb nentida, et Üldkohus pidas vajalikuks viia läbi täiendav kontroll, hoolimata määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d selgest sõnastusest, tõlgendatuna Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1737 (2006) punkti 12 alusel, ning olenemata asjaolust, et apellant ei vaidlustanud seda, et Bank Melli Iranile kuulub ainuosalus tema kapitalis.
- 79 Seda tehes kohaldas ta vääralt liidu õigust. Kui 100% osalus üksuse kapitalis kuulub üksusele, keda käsitatakse tuumarelvade levikus osalevana, siis on määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punktis d ette nähtud tingimus täidetud.
- 80 See viga ei too siiski kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist, kuna Üldkohus lükkas apellandi väite igal juhul tagasi.
- 81 Vastupidi apellandi väidetele ei saa tema suhtes võetud meede, mis on selle asjaolu tagajärg, et ainuosalus tema kapitalis kuulub Bank Melli Iranile, rikkuda süütuse presumptsiooni. Rahaliste vahendite külmutamise meetme võtmine määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d alusel ei puuduta sugugi niisuguse üksuse nagu apellant autonoomset tegevust ega eelda, et viimase tegevus oleks vastuolus selle määruse nõuetega.
- 82 Seetõttu ei ole kolmas väide põhjendatud.

Neljas väide, mis tuleneb põhjenduse puudumisest

Poolte argumendid

- 83 Apellant vaidlustab arutluskäigu, mida Üldkohus arendas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 143–151. Ta tuleb meelde, et huve kahjustava akti põhjendus tuleb asjassepuutuvale isikule teatavaks teha aktiga samaaegselt ning märgib, et praegusel juhul ei sisalda vaidlusalune otsus ühtegi „individuaalset ja konkreetset” põhjust, mida nõuab määruse nr 423/2007 artikli 15 lõige 3. Repliigis märgib apellant, et see otsus oleks tulnud talle teatavaks teha.
- 84 Esiteks ei piisa apellandi väitel sellest, et nõukogu mainib vaidlusaluses otsuses, et see on tehtud määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 alusel, kuna see säte sisaldab palju näiteid, mille esinemisel oleks nõukogu võinud apellandi kõnealusesse loetellu kanda.
- 85 Teiseks ei ole esitatud ühtegi põhjust, millest ilmneks, miks nõukogu leidis, et esineb suur tõenäosus, et apellant võib olla sunnitud kõrvale hoidma mõjust, mis on tema emaettevõtja kandmisel sellesse loetellu.
- 86 Kolmandaks väidab apellant, et Üldkohtu seisukoht, et nõukogu leidis vaikimisi, et apellant on oma emaettevõtja omanduses määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti d tähenduses ning et seega kanti ta vaidlusalusesse loetellu sellel alusel, kujutab endast kiirustades tehtud järeldust, mis ei tulene sugugi vaidlusaluse otsuse sõnastusest.
- 87 Neljandaks märgib apellant, et võimalus esitada vaidlusaluse otsuse peale hagi ei muuda tõsiasja, et nõukogu rikkus selle otsuse põhjendamise kohustust.
- 88 Viiendaks annab apellant teada, et tema ja nõukogu vahel oli toimunud kirjavahetus eesmärgiga selgitada välja põhjused, miks ta kanti vaidlusalusesse loetellu ja miks tema rahalised vahendid külmutati, kuid nõukogu keeldus talle tema kohta koostatud toimikut edastamast.
- 89 Nõukogu, Prantsuse Vabariik ja komisjon vaidlustavad vaidlusaluse otsuse teatavaks tegemata jätmisest tuleneva väite vastuvõetavuse.
- 90 Komisjon märgib, et apellant ei vaidlusta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 146 Üldkohtu poolt väljendatud põhimõtet, et nõukogu põhjendamiskohustus hõlmas lisaks võetud meetme õigusliku aluse märkimisele asjaolu, et asjaomane üksus on sellise üksuse omanduses või kontrolli all, kelle puhul on tuvastatud, et ta osaleb tuumarelvade levikus määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2 punkti a või b tähenduses.
- 91 Nõukogu, Prantsuse Vabariik, Ühendkuningriik ja komisjon leiavad selles osas, et Üldkohus ei rikkunud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 147 ja järgmistes punktides õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusalune otsus on piisavalt põhjendatud. Nimelt võimaldab Melli Banki mainimine otsuse nr 423/2007 lisa tabeli B punktis 4 apellandil mõista, et rahalised vahendid külmutati põhjusel, et ta on Bank Melli Irani tütarettevõtja.

Euroopa Kohtu hinnang

- 92 Kõigepealt tuleb tagasi lükata väide, et vaidlusalust otsust ei tehtud teatavaks. Nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktis 66, ei esitatud seda väidet Üldkohtu menetluses. Apellatsioonimenetluses aga on Euroopa Kohtu pädevus reeglina piiratud Üldkohtus arutatud väidetele antud õigusliku hinnangu kontrollimisega (15. septembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-544/09 P: Saksamaa vs. komisjon, punkt 63).

- 93 Mis puudutab põhjendamiskohustust, siis apellant ei vaidlusta põhimõtet, et seda tuleb hinnata lähtuvalt käsitletava asja asjaoludest, nagu meenutas ka Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 143–145. Sellele vaatamata väidab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusaluse otsuse põhjendus on piisav ning et selle puhul on täidetud määruse nr 423/2007 artikli 15 lõikes 3 ette nähtud kohustus esitada otsuse tegemise individuaalsed ja konkreetset põhjused.
- 94 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 147 sedastas Üldkohus, et nõukogu märkis nii vaidlusaluse otsuse pealkirjas kui ka selle põhjenduses 2 ära selle otsuse õigusliku aluse ehk määruse nr 423/2007 artikli 7 lõike 2, ning nimetatud otsuse lisa tabeli B punktis 4 asjaolu, et Bank Melli Iran osaleb tuumarelvade levikus, ja asjaolu, et apellant kuulub selle äriühingu filiaalide ja tütarettevõtjate hulka.
- 95 Vastupidi sellele, mida väidab apellant, ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusaluses otsuses ei olnud vaja täpsustada, et see otsus võeti apellanti puudutavas osas vastu kõnealuse määruse artikli 7 lõike 2 punkti d alusel, kuna selles on ära mainitud Bank Melli filiaale ja tütarettevõtjaid.
- 96 Niisiis ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 148, et apellandi mainimine Bank Melli Irani tütarettevõtjana – mis oli apellandile tingimata teadaolev asjaolu, mida ta ei ole kordagi vaidlustanud – on piisav selle põhjendamiskohustust käsitleva kohtupraktika kohaselt, mida Üldkohus oli eelnevalt meelde tuletanud.
- 97 Osas, mis puudutab hagi esitamise võimalust, lähtub apellandi argument vaidlustatud kohtuotsuse väärast tõlgendusest. Tegelikult ei piirdunud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 151 pelgalt selle äramärkimisega, et apellandil oli võimalus esitada hagi, vaid ta kirjeldas üksikasjalikult kohtuasjas T-246/08 esitatud hagi sisu, et toetada oma järeldust põhjenduse piisavuse kohta, leides, et hagi esitamise hetkel oli apellant teadlik seosest tema rahaliste vahendite külmutamise ja asjaolu vahel, et tema emaeettevõtjale, Bank Melli Iranile heidetakse ette tuumarelvade levikus osalemist.
- 98 Mis puudutab argumenti, et nõukogu ei edastanud toimikut, siis see ei ole asjakohane vaidlusaluse otsuse põhjendamiskohustuse rikkumist käsitleva väite hindamisel, kuna Üldkohus leidis, ilma seejuures õigusnormi rikkumata, et nimetatud otsuse põhjendus oli seda teemat käsitleva kohtupraktika seisukohalt piisav.
- 99 Järelikult tuleb neljas väide tagasi lükata.
- 100 Kuna apellandi esitatud ühegi väitega ei nõustunud, tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 101 Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 122 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 2, mida kodukorra artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna apellant on kohtuvaidluse kaotanud ning nõukogu, Prantsuse Vabariik, Ühendkuningriik ja komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb kohtukulud välja mõista apellandilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
2. **Mõista kohtukulud välja Melli Bank plc-lt.**

Allkirjad